

REDAKCIJA
IR
ADMINISTRACIJA:
ANCHORENA 85, DEP. A.
BUENOS AIRES.
RAŠTUS PRAŠOMA SIU-
STI REDAKCIJOS VAR-
DU.

BALSAS

LEIDŽIA ARGENTINOS LIETUVIŲ SPAUDOS B-VĖ
"BALSAS".

"LA VOZ"
SEMANARIO LITUANO EN LA REPUBLICA ARGENTINA.

PRENUMERATA
METAMS
ARGENTINŲJ
\$ 4.00 M.N.
LIETUVOJE IR KITUR
\$ 2.00 U.S.A.
Pinigus prašoma siu-
sti Administracijos
var du:
Anchorena 85, Dep. A.

Nr. 47 (52)

BUENOS AIRES, SAUSIO 5 d., 1929.

III METAI.

TELEGRAMOS LIETUVOJE

TRUMPAPIEVIŠKĄ.

BERLYNAS. - Mr. Gilbert, Amerikos estovos reparacijų komisijoje pareiškė, kad Vokietija jau ganėtinai sutiprėjo ir dėl to ji galinti pilnai mokėti savo karo skolas. Vokiečiai susirūpino.

MONTEVIDEO. - Policijos vadas Sr. Vescevi iššaukė dvikovon kapitalistę de Castro už policijos garbės įžeidimą.

DETROIT. - Fordo fabrikai paskelbus, kad ims darban 30,000 naujų darbininkų, per naktį ant sniego stovėjo 32,000 bedarbių, bet ryte gavo darbą tik 500 žmonių. Adm. paaiškino, kad kasdien ims po 500 darbininkų, kol užpildys paskelbtą reikalingų darbininkų skaičių.

MASKVA. - Kalėjime mirė Trockio sekretorius Butovas, kuris sakėsi, kad nekaltai kalėjime kankinamas ir bado streiko pagelba bandė darodyt savo nekaltumą. Bet sovietų valdžia jį ramiai badū numarino.

ATĖNAI. - Laikė iškilnių ilūžo teatro lubes ir užmušė miesto burmistę, Graikijos metropolitę, kelis popus ir kelis žmones.

CHICAGO. - Slaptai pardavinėjantis alkoholi restorano savininkas Juška nuyrdė ir kovoję nušovė 16 metų vaikinę Viną Adomaitį.

RAŠYKITE ŠITAIP:

"BALSAS" ADMINISTRACIJA,
Anchorena 85, Dep. A.
Buenos Aires

ir
prisiųskite prenumeratą "Balsui", nes dabar kaip tik patogiausias laikas užsisakyti "Balsą" sau ir savo draugams Lietuvoje.

SEKANČIAME "BALSAS" NUMERYJE TILPS DAUG VARDŲ IŠ LIETUVOS ATVYKUSIŲ PILEIČIŲ. - GAUTAS ĮDOMUS MYKOLO SIPAVIČIAUS STRAIPSNIS "PERSPĖJIMAS MERICINOMS KĄ TIK ATVAŽIAVUS IŠ LIETUVOS". - LIETUVIAI IŠLOŠĖ NAMĄ, ETC.

zys Petronis, A. Liutkevičius, A. Ūsas, S. Urbonas, P. Juozapaitis ir visa eilė garbingų Lietuvos piliečių užsiprenumeravo "Balsą" šiems 1929 metams ir Lietuvos saviems užprenumeravo, kad Lietuvoje žmonės patyty, kaip mes čia Argentinoje gyvename ir darbuojamės.

Iš gerb. Lietuvos Konsulo p. J. Skinkio gauta auka \$10.00. Siunčia iš Rosario ir Tucumano.
(Bus daugiau)

"BALSAS" DRAUGŲ EILĖS SPARČIAI DIDĖJA.

Jau išmūšė valanda Argentinos lietuvių atbudimo.

Jau visiems rimtiems žmonėms nusibodo išgamų pliovonės ir lietuvių visuomenės demoralizavimas ir išnaudojimas.

Susipratę Lietuvos Sūnūs vis su smarkumu telkiasi savon "Balsas" organizacijon, kuri yra netik darbininkiška, bet ir tikrai lietuviška ir kulturinga organizacija. Jai vadovauja garbingi asmenys ir pasišventę kultūros darbai Lietuvos piliečiai.

Švinta Argentinos lietuvių padangė, nors tai mūsų brolius darbininkus išnaudojantiems išgamoms labai nepatinka, nes jie tik drunstame vandenyje žuvelės gaudo.

Skaitykite pereitą, skaitykite šį, skaitykite sekančius "Balsas" numerius, o matysite, kad mes sparčiais žingsniais einame pirmyn linkui didelės ir stiprios kultūrinės organizacijos, plėsdami taip apleistus mūsų visuomeninius dirvonus.

Mums reikia spaustuvės, kad savo kultūros darbą mes galėtume kaip tikrai kulturinga tauta reikšti.

Dabartinė "Balsas" linija niekuomet netur jokion kiton pusėn pakrypti, o tai bus geriausias argumentas kultūrinės visuomenės susiartinimui pateisinti, paaiškinti, paremti ir amžinai jį Argentinoje sustiprinti, patiesiant tvirtus pamatus mūsų ateinančių kartų kultūrinio ir visuomeninio lietuviško darbo klestėjimui.

Šią savaitę mus aplankė visų mylimas ir gerbiamas mūsų tautietis p. Jonas Jokubaitis ir pakavė "Balsą" naudai \$10.00, o Basanavičiaus Vardo Namu Fondui kitą dešimtinę paklojo.

Gerb. Satkauskas atnešė "Balsui" \$20.00, kurių nenorėjo duoti kitai dvasiai viešpataujant "Balsą". Jis davė pavyzdį p. Žukauskui, kuris, manome, juomi ir pasinaudos.

Gerb. Verpetas asmeniškai atnešė \$10.00: \$6.00 auka ir \$4.00 prenumerata.

"Balsą" užsiprenumeravo motams gerb. Švenčionis Juozas iš tolimos Patagrijos. Gerb. Kazys Petrauskas užsipren. metams ir auka \$1.00. Gerbiame: Kasparas, J. Lazdauskas, P. Mačiulis, J. Velička, J. Trinkauskas, I. Staugaitis, p-lė Rūkštelytė, Ka-

KLAIPĖDOS gyventojai pasipiktino, kad vietiniai kinematografai šale vokiško teksto neduodavo lietuviško. Reikalavo tokiomis pat priemonėmis, kaip ir Kaune. Sean-sai tapo pertraukti. "Apollo" jau įvedė lietuvišką tekstą.

KAUNE, kasant telefono stulpus, Laisvės alėjoje (prie Ožėškienės gatvės) iškasta daug žmonių kaulų, kas liudija, kad ten senovėje buvo kapinynas. Rasta Zigmanto II laikų lietuviškų pinigų su žirgvaikiu ir 1567 metų atžymejimu.

KAUNE pas pil. Dudonį atėjo svečiuosna visiškai sveika panelė E. Mikalauskaitė, bet atėjusi tuoj pasimirė.

ALYTAUS "Sietyno" spirito varrykos savininkai teisiami padaryme valstybei nuostolių 10 milijonų litų.

GARLIAVOJE policija areštavo J. Kaltauską, A. Staniulį ir A. Kasperavičių už apvogimą kaimynų ūkininkų.

KAUNO pišklio, T. Maizelio, dukte Tanė pasisavino iš tėvo stalčiaus 20,000 litų ir išbėgo Brazilijon. Tėvas kreipėsi policijon, bet dukters nesulaikė.

NUKENTĖJUSIEMS nuo nederliaus ūkininkams Lietuvos valdžia paskyrė paskolą 10 milijonų litų, kurių duos ne pinigais, bet javais.

VALDŽIA parduoda 1,388 ha. mišką už pusketvirtą milijono litų.

VALSTYBĖS SPAUSTUVĖS rūmai perduodama universitetui, o V. Sp. tilps "Švyturio" B-vės spaustuvėje. Tuomi moksleiviai labai džiaugiasi, nes daugelis ankštose auditorijose, vieton mokslo, gavo džiovą.

UKMERCĖS policijos vadas Šostakas paskirtas pasienio policijos viršininku, o jo vieton paskirtas Svilas.

KAUNO policija areštavo Joną Remikį, 20 metų amžiaus, kuris prisipažino padaręs daugybę vagysčių. Suklastavo vekselių, "nustibrino" keliolika paltų, pinigų, pagalvių.

ŠIAULIUOSE policija areštavo garsią vagių "trejukę": Viną Lukošį, Bronių Volodką ir Joną Kryžinauską, kurie jau keli metai plėšė šiaulių apielinkės gyventojus.

VARĖNOJE į policijos nuovados pad. Barkausko būta tapo įmesta granata, kuri padarė daug materialių nuostolių. Žmonių aukų nėra.

ALYTAUS apielinkėje, prė demarklinijos, lenkų šnipai užpuolė Lietuvos sargybini, Motiejų Ališauską. Kelios kulkos prašvilpė pro Ališauską, bet jis laimingai išliko gyvas.

KALVARIJOJE suimtas Juozas Zinkevičius iš Dobilėnų kaimo, kuris šeštame kilometre nuo Kalvarijos, Bartinkų link, nužudė Juozą Babin-ską, 28 metų, iš Tąbarų kaimo.

RAMYGALOJE, laike gaisro, tapo pavogta pavasarininkų orkestros dūdos. Dalį jų rado sukištą purvan miške.

VILKAVIŠKYJE nuo pašto vežimo tapo pavogta vadelės ir dėlingės. Korrespondencijos maišai neliesti.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ PASKYRĖ pensijas šiems Lietuvos knygnešiams: Galinaičiui Benediktui, iš Užvalkių - 50 litų mėnesiui; Paukščičiui Jonui, Vėliuonoje - 50 lit.; Krasinskiui Antanui, Radviliškyje - 50 lit.; Kumečiui Jonui, Vėliuona - 50 lit.; Vytui Baltrui, Krakiai - 30 lit.; Paplauskui Juozui ir Ceplinkui Kazui, Kaune po 30 lit.; Elkovičiui Zalkėi, Jakūbčioniui Motiejui, Panemunėje po 30 lit.; Kancieriui Juozui, Kalvarijoje - po 25 lit. mėnesiui.

Elkovičius tai pirmas žydas, kuris gavo pensiją už pasidarbavimą dėl lietuviškos cary priespaudos laikais. Jis gabendavo knygas iš garlavių pro eiles sargybinių ir pristaty-davo jas visam Kaunui.
Juozas Kancierius yra tikrasai Lietuvos knygnešių karalius. Jis gavo mažą pensiją dėl to, kad jau anksčiau jam tapo paskirtas mažytis namelis Kalvarijoje.

VILKAVIŠKYJE teismas nubaudė po 4 metus kalėjimo policijos valdininkus už žmonių mušimą. Kalėjiman patalpinti Stasys Valnikaitis, Smol-skis ir Jonas Galinis.

UŽSIPRENUMERUOKITE "BALSĄ".

APŽVALGA

NAUJI PORTFELIAI .

Lietuvos laikraščių pranešimu — Krašto Apsaugos ministerio portfelį pasiėmė Min. Pirm. prof. Voldemaras, kuris valdo ir Užsienio Reikalų Ministeriją.

Susisiekimo Ministerijos portfelį gavo atsargos pulkininkas Variakojis. Apart "Balse" paskelbtų Valstybės Tarybos narių, dabar tapo paskirta dar du, kad sudaryti pilną sąstatą. Šie pastarieji yra: buvęs Krašto Apsaugos Ministeris Papečkis (Poetas Juozas Rains) ir buvęs Seimo Žydų frakcijos narys Rozenbaumas.

" B A N G O S " P R A N E Š I M A S .

Kaune pradėjo eiti naujas dienraštis "Banga", kuris praneša, kad dabartiniai Ministerių Kabineto rūmai bus atiduoti popiežiaus nunciaturai.

Baigiamuose statyti Teisingumo Ministerijos rūmuose tilps Ministerių Kabinetas, Seimas, Valstybės Taryba, Teisingumo Ministerija, Vyriausio Notaro įstaiga, Vyriausiasis Tribunolas ir Kauno Apygardos Teismas.

K L E R I K A L I N Ė S Ū K I N I N K Ų S A J J U N G O S S K A N D A L A S .

"Socialdemokratė" iš lapkričio 29 dienos skaiteme:

"Lietuvos Žinios" rašo, kad įvyksiam paskutiniam Pieno Perdirbimo bendrovių sągoms ("Pieno Sąjungos"), buv. Ūkin. Sąjungos) igaliojinių suvažiavime paaiškėjo, kad sąjunga turinti apie 26,000 litų deficito. Tačiau kredito inspekcijos inspektorius, kuris darė reviziją, pranešė, kad esą padaryta nuostolių apie 87,000 litų".

B A U D Ž I A R E D A K T O R I U S .

Prieš porą metų, kuomet Lietuvą valdė krikščionys demokratai, tad dabartiniai Lietuvos valdonai, tautininkai, buvo didžiausioje opeziicijoje. Tuomet tautininkų spauda buvo baisiausiai persekiama: jų organas "Lietuvis" beveik kas mėnesis keitė savo vardą ir kasdėmai vis uždrausdavo cirkuliaciją. Buvę tautininkų (Pažangiečių) redaktoriai—prof. Voldemaras tapo išsiųstas į Varnius, o kitas redaktorius, dabartinis prezidentas p. A. Smetona, už peržengimą klerikalinio spaudos įstatymo, net Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą tapo įmestas.

Dabar spaudos laisvės obalsiai jau vėl kitaip traktuojami: nubaustas "Socialdemokrato" redaktorius inž. Stepas Kairys, nubaustas "Sėkmadienio" redaktorius, nubaustas "Darbininko" redaktorius, nubaustas "Ryto" redaktorius. Nekurie laikraščiai, kaip kunigų "Rytas" mėnesiui buvo uždarytas.

Telšių "Žemaitis" rašo, kad iš "Žemaičio" atsakomojo redaktoriaus Mečiaus Gedvilo ir Žarėny Žemės Ūkio Drg. pirminko Jono Monkaus Telšių Karo komendantu nuimta policijos priežiūra.

Pasirodo, kiekviena Lietuvos valdžia duoda save jausti. O tie brolybės ir tolerancijos idealai, kurie Lietuvoje skambėjo 10 metų atgal, jau dabar muzėjuose sukrauta.

ANTRAS "BALSO"
PIKNIKAS SANISI DRO
SAUSIO 6 d., 1929.
VAŽIUOSIME
VISI!

RAUDONASAI K V A R T E T A S .

"Prokaznica martyška,
Osioł, kozioł
Da kos. lapyj miška —
Zatiejali sygrat kvartet"
K r y ž o v a s

Pirmą smuiką raudoname bolševikų kvartete Argentinoje visą laiką griežė Bronius Švedas, tas, anot jo draugų raštų apie jį, didžiausias užsispyrėlis ir ožys.

Bereikalo "Rytojaus" pekečiai sieksinėmis lementacijomis bando itikinti, kad išvytą iš "R." Švedą "Balsas", naudodamas progą, atakuoja.

Ne, vyručiai, "Balsas" jį atakuoja ne kaip "trentinį", bet jį mini tik kaip asmenį, visą laiką griežusį pirmą smuiką bolševikiškame "orkestre".

O begėdiškai naudojasi progą tai patys Švedą išvijusieji rytojiečiai. Jie davo vadę netik visap išpravardžiavo, bet net policijos pagalbos griežėsi, kad su juom "apsidirbt".

Negražu tāt savo taktiką primesti kitiems, kurie tik parodė visuomenei, ką abi bolševikiškos pusės viena apie kitą kalba, t.y. kaip puodai katilus vanaoja...

Visuomenė labai gerai supranta iš pat pamatų išgverusio ir dėl to neharmoningo raudonojo orkestro muziką. Arčiausiai stovinti žino ir priežastis tos disharmonijos. Muzikantai vieni kitus tik vėgina ir net policijos pagalba su savo "idėjoms" draugais kovoja.

Kaip bažnytiniai kupčiai, pasiskirstę į įvairias religines sekas tarp savęs piauas, visiems kitas dangaus duris piršdami, taip ir raudonojo Maskvos "rojaus" kupčiai susiskaldę į frakcijas: kiekvienas turi "tikresnį kelią ir rojų". Ir visi tie keliai praktikoje pasiekia tik darbininkų kišenių...

Nekalbant apie lietuviškus orzac-komunistus,— Argentinos kompartija suskilo į tris grupes, suglemžė išdą ir piauas tarp savęs už tuos pačius kvailių žydėliams aukaujamus pezus.

"Martyškos" (beždžionės) rolę raudoname kvartete užima ponis Liūda Švedienė, o asilo rolę tenka pasišventusiai pildyti draugui Jonui Baltušninkui.

Kas pamena Krylovo "Kvartetą" ir kas susipažinęs su mūsų "draugučių" "politiniiais" santykiais, tam nereikia aiškinti, kad jie "udarami smyčki derut, a tolku niet"...

M I R Ė P R A N A S G I Ž A S .

Pistų Vokietijos Senger am Bandensee mieste mirė gerklės tuberkuliozu buvęs Lietuvos Pasiuntinys Vokietijoje pirmas sekretorius Pranas Gižas, kilęs iš Tilžės krašto, Pakalnės apskrities. Gižėnasmenyje Lietuva nustojo dorą, jauno ir gabaus diplomato, kuris Lietuvai labai daug žadėjo.

UŽSAKYKITE "BALSA"
SAVO DRAUGAMS IR
GIMINĖMS
LIETUVOJE.

"AMERIKOS ATRADIMO" SEKRETAS .

Paskutinis "Rytojaus" numeris perdėm išmargintas Kastanto Norkaus verdu. Visas "cymasas" suvestas į tai, kad Norkas "Balse" veda tiesaus vidurio liniją, nekrypdamas nė Maskva, nė Romon. Bet juk tai užgirs kiekvienas sveikai protaujantis žmogus!

Ką Norkas kada rašė apie kun. Daknio "misiją", tai visiems žinoma, kad tokius elementus jisai smerkė ir smerkia. Tai irgi nėra jolios "Amerikos atradimas".

Antra vertus, kunigų tarpe irgi galima rasti dory žmonių, kaip tai gali pasitaikyti ir komunistų tarpe, bet ty išimčių bent Argentinos gyvenimas mums dar neparodė. Užtat šia negal būt jolios kalbos apie kokius nors kompromisus su Lietuvos išgamomis.

Tokia Norkaus pažiūra jau žinoma ne šiandien. Ji jau pasireiškė jam redaguojant Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Partijos organą "Sandarą", dirbant "Naujienu" ir "Lietuvos" (Chicago) redakcijose ir atskirais raštais kituose lietuvių laikraščiuose.

Bolševikai "praktituoja", kadangi be keiksmų ir be provokacijų jiems "nudna" gyventi.

Tokiu būdu, bolševikai nori, kad mes su jais polemizuotume ir kad mažiau vietos mūsų laikraštyje liktų organizaciniams reikalams svarstyti ir rintam kultūros darbui gvildinti.

Bet jų noras, planas ir užsimojimai toki kvaili ir banditiški, kad visi protaujanti žmonės iškarate supranta, jogei tos raudonosios erkės dėl to isteriškai šaukia, kad visi rimtesni žmonės nuo jų atsitraukė, o likusieji pasturlakiai taipgi politinė dvoseliens kvopia. Tame tai ir yra visas tarp savęs už lietuviškų pezu žvejijimo pirmenybes besivaidinančių Maskvos agentų isterinio šauksmo sekretas.

P R I A M O M A L D A V I M A S .

(Iš "Glūdi-Liūdi" : Iliados XXIV dainos, parašytos prieš 2000 metų).

Bent prisimink savo tėvą, Achilliau, dievams panašusis,
Senis jis toks jau, kaip aš, bežengias senatvės slenkstį!
Ir kaip mane, gal ir jį kaimynai šitoj valandėjėj
Engia apspitę, o nér kam senį nelaimėj paguodžia.
Bet-gi jis džiaugties dar gali, tave girdėdams tebesant
Gyvę ir sveiką, ir kasdien gali vilties išvysias
Mielūjį sūny namon pagalios sugrižus iš Trojos.
Aš-gi, vargingas žmogutis, sūny-karžygių susilaukęs
Trojajai apginti, jį jau nei vieno nebeturiu šiandien!
Penkios jų dešimtys buvo manimp prieš achajams ateisiant
Jų devynioliką brolių pagimdė motina viena,
O iš kitų meiliūjų motelių kiti atsirado.
Daugi nužudė, narius jų sulaužęs, be gailėsčio Ares.
Vienas telikęs dar buvo, gynė ir miestą ir žmones,
Tu jį nudėjai, Hektorj, narsų tėvynės kareivj.

Jo-gi dėl aš šia dabar mirmidony laivumpi ateinu,
Kūnui išpirkti brangiam aš atnešu dovana brangią.
Karžygy dieviškasis! Širdį savo suminkštink,
Mindams Peleją gimdytoją tavó! Aš dar vargingesnis,
Štai aš patiriu kančią, kokios dar nei vienas nekentęs:
Vyro, vaikų užmušėjo, ranką prie lūpų aš spaudžiu.

K A R I U O M E N Ė S J U B I L Ė J A U S A T B A L S I A I .

Lietuvos kariuomenės 10 metų sukaktuvių progą Lietuvos Karo Vadovybė gavo daug pasveikinimų iš užsienų. Šiaurės Amerikoje gyvenanti buvę Lietuvos kariai ir savanoriai prisiuntė tokio turinio telegramą:

Amerikoje atsidūrę Lietuvos kariai ir savanoriai broliškai sveikina Vilniaus keliu einančių Lietuvos kariuomenę 10 metų sukaktuvių progą. Pasirašė generalinis Lietuvos konsulas New Yorke, pulkininkas Zadeikis.

Kariuomenės sveikinimas yra nepartinis dalykas. Argentinoje taipgi gyvenę tūkstančiai buvusiy Lietuvos karių ir savanorių. Tokiose progose ir mes turėtume savo balsą Lietuvon pasiųsti, nes ir mūsų širdis vienodai plaka dėl Vilniaus, kaip ir ty mūsų brolių, kurie su ginklu rankose pasiriję jį iš okupantų nagų išvaduoti.

Artinasi vasario 16-ta. Bent toje dienoje pasirodykime, kad savo mintimis mes gyvename drauge su mūsų broliais pasilikusiais Lietuvoje.

N U S I Š O V Ė B A Ž N Y Č I O J E .

Iš Varšavos pranešama, kad laike šliūbavojimo vienos porulės pasigirdo šyvis choristų tarpe. Nusišovė jaunas choristas, kurio kišeniuje rastas raktelis sako, kad jis žuvo negalėdamas perkentėti skausmo, matydamas kaip jo mylima moteris šliūbavojama su kitu vyru.

L I E T U V O S Ž Y D A I — P A L E S T I N A I .

Kauno "Idiše Štime" rašo, kad nuo 1921 metų iki šių metų viduriui — Lietuvos žydai suaukavo Palestinos atstatymui pusantro milijono litų. Dr. Goldšteinas veda smarkią propagandą, kad daugiau aukų iš Lietuvos plaukty Palestinos. Sakoma, kad Romos papa iš Lietuvos tiek pat yra gavęs...

T R E T I M E T A I

K O R E S P O N D E N C I J O S

Lapkričio mėnesyje, 1927 metų, pasirodė pirmas "Balso" numeris. Tais, 1927 metais, išėjo 5 "Balso" numeriai. 1928 metais išėjo 46 "Balso" numeriai ir pradėdami 1929-tus metus leidžiame pasaukin 52-ą "Balso" numerį.

Neliesime šia atskirų periodų, kuriuos "Balsas" pergyveno: tai tegul atklydę Argentinos lietuvių spaudos ir organizacijų istorikai.

Čia noriu konstatuoti tik vieng faktą, butent " B a l s o " i š s i l a i k y m o f a k t ų i r s u g r i ž i m ą p r i e t y p a č i ų i d e j ų s k e l b i m o, kuriomis apsisarvavę jisai savo darbą pradėjo.

Darbą pradėjome nepartinės Argentinos lietuvių darbininkų organizacijos reikalingumo obalsiu vedini. Klasinis, tautinis, kultūrinis ir ekonominis susiartinimas — mūsų tikslas, siekiant šviesesnės ateities. Demokratinė Lietuvos žmonių laisvė ir Lietuva su sostine Vilniumi — mūsų didžiausias troškimas.

Taigi tokiais obalsiais apsisarvavę "Balsas" pradėjo savo darbą; tokiais obalsiais jis ir dabar vaduojasi.

Šiai minčiai išnaudojo "Balso" pasireikškus, mūsų intelektualiausiasioji visuomenės dalis tarė savo žodį. Ne tik savo žodį tarė, bet ir padarė žygius "Balso" stiprinimui.

Tik pažūrėkite pereitą "Balso" numerį, žiūrėkite šį ir matysite var-daus garbingiausių mūsų visuomenės narių "Balso" rėmėjų eilėse.

Dabar jau nėra jokios abejonės, kad mes šiy metų pradžioje, ar bent pirmame pusmetyje, galėsime "Balsą" spausdinti spaustuveje, be ko iki šiam laikui mes labai daug nustodavome.

Trišius metus pradėjęs "Balsas" išvarė labai žymią tautinai-kultūrinio darbo vėgą apleistuose Argentinos lietuvių visuomeniniuose dirvnuose.

Ir tą darbą vien mes patys vieni Argentinos lietuvių darbininkai dirbame, be jokios pagalbos iš šalies.

Mums nėra vienas pagelbos centas neatėjęs nė iš šiaurės Amerikos, nė iš Lietuvos, nė iš niekur kitur.

Mes dirbame idėjos vedini, kiek mūsų ieigos leidžia. Ne Argentinos lietuvių kaltė, kad mes iki šiol neturime spaustuves. (Esanti Maskvos agentų lietuviška šriftu spaustuve ne Argentinos liet. darb. įtaisyta ir ne lietuviams darbininkams ji tarnauja).

Mes neagentaujame išgamoms: neverbuojame pasėkėjų nė Maskvai, nė Romai, taigi mes tikrai iš tikrų Lietuvos suny ir jų organizacijų galime ir turime teisę paramos laukti.

Jeigu neparems mus amerikiečiai nė knygmis, nė prenumeratėmis, nė aukomis, jeigu iš Lietuvos "Balsas" taip pat jokios paramos nesulauks, — mes vistiek pat dirbsime su tekniu pat pasišventimu, kaip lygi šioliai, o laikui bėgant "Balsas" pasieks visus Argentinos lietuvius, ir kiekvienas mūsų idėjos draugas dėsis prie mūsų darbo sulyg savo išgalės raštais, prenumeratos platinimu, aukomis arba pajų pirkimu ir vistiek mes pasieksime taip senai reikalingos spaustuves. Tačiau jau mūsų organizacija avys nepaprastu smarkumu, nes mes turime gerus pamatus savo darbui padėję.

Raudoni ir juodi išgamoms visą laiką kaukė, kad išgamoms netarnaujantis "Balsas" negalės išsilaikyti. Bet išgamoms labai nusivylė: mes netik išsilaikėme ir pergyvenome įvairius "pe-

reinamy bandymų momentus", bet šiandien jau rimčiau negu kuomet nors rengiamės prie spaustuves ir šiandien daugiau negu kuomet nors tam pamato turime. O išsigimę rėkšniai šiandien tik visų pašaipai "darbuojasi".

Prie "Balso" dirbantiems ir dirbusiems žmonėms peikėjo labai daug nukentėti nuo visokių išgamų plūdimo, bet tik rimtas darbas padeda užtriumfui teisybei ir pergalei.

Šiandien jau "laimės ratas" atsiskuko kiton pusėn. Šiandien jau "alsas" skaitlingai skaitomas ir "Balso" parengimai skaitlingai lankomi susipratusių Argentinos lietuvių visuomenės. O Maskvai pasidavę išgamoms patys tarp savęs ėmė "už žarnų tąsytis", su policijos pagalba viedė "draugai" prieš kitus savo "draugus" ir vadus ėmė kovoti.

Visuomenė dabar aiškiai pamatė, kas rūpėjo mūsų draugučiams, dandanties lietuvių vardu ir mušant į darbininkiškus bei tautiškus jausmus medžiojant išgamoms pinigų iš nesupratusių lietuvių darbininkų.

Šiandien "Balsas" parengia vakarienių, tat ateina trys šimtai žmonių, o į bolševikišką pikniką susirenka vos trisdešimts. Susipratę lietuvių darbininkai pasakė: gana žyberniams mus išnaudoti, — mes turime eiti su savo klesos ir su savo tautos draugais, o ne su išgamomis, kurie už mūsų kruvinai uždirbtų pešy gaudymą net policijos pagalba patys vieni prieš kitus kovoja.

Kito išgamiško abazo — Romos agentų sukamas lizds — vaisiai visuomeniniame gyvenime dar kaip ir nepasireiškę, ir, reikia manyti, kad jų "veikimas" pasibaigė suneidžijimu šiek tiek lietuviškų pešy italjonikiškiems ir kitokiems Romos bernams. Jų suklaidinti dresni žmonės jau spjovė ant nudėvėto Romiško Jono ordeno ir stojo susipratusių lietuvių darbininkų eilėse, t.y. eina su "Balsu", taip lygiai, kaip didžiama Maskvos agentų suklaidintų mūsų tautiečių jau metė raudonaklių eiles ir eina su mumis.

O viso to kreditas priklauso pasirinktąjį "Balso" idėją ginantiems mūsų draugams, laikraščio bendradarbiams, rėmėjams ir visiems susipratusiems mūsų visuomenės nariams, kurie sugeba sugėdinti kiekvieną išgamą ir raudoname arba juodame fanatizme apjakusį tamsų.

Nesinori būti pranašu, bet jeigu "Balso" draugai surems petys į petį ir jeigu "Balsas" tyrai išlaikys dabar vedamą liniją, tat drąsiai galima pranašauti, kad minintį žengimą į ketvirčius "Balso" gyvavimo metus Argentinoje triumfos kultūrinis lietuvių darbininkų susipratimas, o išgamoms pats gyvenimas nustams tuosna užpakaliuosna kokuose yra tinkama vieta išgamoms kiekvienoje kulturingoje tautoje.

Taigi vyrai, pradėję trečius sunkaus ir nedėkingo, bet garbingo mūsų darbo metus, padėkime dar kiek daugiau pastangų, kad šiame trumpame rašinėjyje suminėti mūsų idealai greičiau užtriumfuotų skurdžiame mūsų išsivijose gyvenime ir kad kity pasaulio dalių mūsų tautos broliai mes imty skaityti taip pat kulturingais, kaip jie praktiniame gyvenime ir mes savo sielose kad esame.

K A I P M E S S U T I K O M E N A U J J U S M E T U S ?

Tai dar pirmas atsitikimas Buenos Aires lietuvių gyvenime, kad tokia graži visuomenė skaitlingai susirinko Naujus Metus bendrai sutikti.

Ta visuomenė t.y. "Balso" draugai, ta visuomenė yra pažiba viso Argentinos lietuvių gyvenimo.

Bendroj vakarienių dalyvavo apie 200 žmonių, o šokiuose dar apie 300. Žaidimai, laimės traukinas, pasikalbėjimai ėjo nepaprastu malonumu.

Tiesiog reikėjo stebėtis žiurint į tą gražų lietuvišką jaunimą, į tuos dailius vyrus, kurie būreliais pylėsi į lietuvišką Naujų Metų sutikimą, į "Balso" parengimą. Dalyvaujanti su mumis svetimtaučiai stebėjosi, iš kur tiek daug imasi šventadieniškai pasipuošusių vyrų lietuvių.

Buvo tiesiog linksmy ir graudžių scenų, pav. kuomet du draugu vienas į antrą momentą pasižiūrėję, apstokabina, bučiuojasi, sveikinasi — Naujus Metus Argentinoje sutinka, tris metus nesimatę nuo to laiko, kaip persiskyrė atsitarnav. Pirmame Raitelių pulke, Žaliamo Kaune, Kaune, Tokių scenų buvo ir daugiau. Daugelis kalbėjo, kad norint savo draugus sutikti — reikia eiti į "Balso" parengimus. Buvo draugų iš Buenos Aires ir visų aplinkinių miestelių, o geras mūsų draugas ir bendradarbis inž. Juozas Bukevičius lankėsi specialiai net iš Rosario de Santa Fe. (Žvirbliai ant tvorų čirška, kad šmočiukas jo širdies liko šioje vakarienoje, o Onytės persikėlė į Rosario. — S.).

Buvo gražių ponių, panelių ir šeimynėlių. Korespondentas nespėjo visas surašyti, bet visgi surašė bent didžiulį jų pavardžių, kurios buvo tikru pagrąžinimu "Balso" parengimo. Štai šeimynų vardai: ponai: J. ir M. Selmistraičiai, Z. Širvinskai, Aukštikalniai, Petručiai, Prekieniiai, Daratėnai, Si-pavičiai, Andriukaičiai, Kavaliauskai, Šakieniai, Koreivai, Hruptovičiai, Balčiūnai, Paliukai, ponai Dlugovorskienė su čia gimusiu dideliu sūnumi ir gražia duklyte etc.

Tarpe turėjusių didžiausį pasisekimą buvo sekančios panelės: Onytė Debesaitytė, Adella Miuleraitė, Onytė Jablonskaitė, Elena Šlušnaitė, B. Ivanauskaitė, Domicelė Gogelytė (su visu palermiškių Štabu ir su savo žirduku), Antanina Dulskaitė, O. Šikšnytė, Mikalauskaitė, Em. Peskaudaitė, Teofilė Berniūnaitė, M. Žilinskaitė, Perminaitė, Staniuknaitė ir kolios kitos gražuolės, kurių pavardžių sekretorius nepridavė.

Baigiant vakarienių, kada sušvilpė fabriky sirenos, kada išmušė dvylikta valanda, — "Balso" adm. p. St. Stabinskas pasveikino svečius ir perstatė kalbėti gerb. Lietuvos Respublikos Konsulę, p. Jonę Skinkį.

Gerbiamas Konsulas kalbėjo labai jautriai ir išpuodingai. Pagerbdama kalbą publika išklausė atsistojusi.

Pareiškęs malony įspudį del susirinkusios gražios publikos ir jaukaus ūpo ponas Konsulas pabrėžė reikalingumą laikytis vienybės mūsų darbuose.

Gal daug mūsų brolių norėtų šiandien čia su mumis dalyvauti, bet jie gyvenimo išblaškyti po tolimus Argentinos gelžkelių skvadrų

žius sunkų vargą vargsta. Vienykimės, nes tik vienybėje — galybė; gelbėkime vieni kitiems, kiek galėdami, kad sekančius Naujus Metus sutinkant drauge su mimis dalyvautų ir tie mūsų broliai, kurie šiandien čia neturėjo galimybės atsilankyti.

Konsulo kalbą publika palydėjo griaušmingais aplodismentais. Jokubaičio orkestras sugriežė "Ilgiausių Metų", jaunimas sušuko "valio", ir pasigirdo vyno taurių skambėjimas: svečiai sveikinosi visokių laimčių vieni kitiems linkėdami.

Idomus įvairumas buvo lotarejos lošimas: savo laimę bandyti dasigrūdo tik energingesni svečiai, o kitiems jau bilietų neliko. Didžiausią premiją, "Rygos" paaukuotą moterišką laikrodėlį laimėjo p. Juozas Svigrys. Panelės prisilošė gražių dalykėlių, kuriuos sumaniai lotarejai parinko ponai Paliukienės.

Šokiai ir draugiški pasikalbėjimai tęsėsi iki 7 valandų ryto, 1 dienos sausio, 1929 metų.

S a n t a k i š k i s .

K E L I O N Ė J M E N D O Z A .

(Pradžia pereitam Nr.).

Šimtai kv. kilometry Mendozos prerijų primena Main Reyde raštus.

Mendozos stotis panaši į Kaunišrą. Bando vežikų ir nuo gimtos dienos nesipraususių vaikų būriai primena tikrą Argentinos provinciją. Jie nudrįskę, išbadėję ir siūlo visokius patar-navimus: batus nuvalyti, velizą panėžėti, kelią parodyti ir t.t.

Pati Mendoza guli nuo Cordillery kalny už 6 kilometry. Už tų kalny prasideda Chile respublika. Gražiai bal-tuoja snieguotos kalny viršūnės.

Mendoza turi 70,000 gyventojų, visas miestas panašus į didelį sodnį. Dirbtuvių beveik jokių nėra, tik vynuogynai, kuriuose beveik vieni vaikai tedirba.

Miestelyje yra 5 dienraščiai ir kelios vidurinės mokyklos. D Pasikeitus valdžiai, daug valdininkų tapo atleista iš darbo, o likusieji negauna laiku algų, nes valdžia neturi pinigų.

Prekybos įstaigos bankrutuoja. Darbininkams čia tikros kapinės, nes amžina bedarbė, o jei kas ir gauha darbą, tai vos tik maistui teųsidirba.

Teko sutikti vieng lietuvių, kuris pėksčias iš Chile į Mendozą atėjo vos gyvas. Sakėsi, kad pėksčias eis į Buenos Aires.

Daug sensacijų sukėlė atvažiavęs interventūris, prezidento vietininkas, kuris sukūšo kalėjiman daug valdininkų už pinigų išsikovojimą. (Dabar tapo areštuotas ir buvęs Mendozos gubernatorius. — Red.).

Tiek tuom tarpu iš Mendozos. Į čia nepatariu nė vienam lietuviui važiuoti, nes čia yra tikras vargo kraštas.

J . S t a n k a i t i s .

R E D A K C I J O S A T S A K Y M A I .

J. Š v a m b a r i u i, Rosario. — Ačiu už korespondenciją. Paliestus jūsų rašte klausimus pasistengsime tiesioginiai sureguliuoti su Jūsų minėtais asmenimis. Jūsų laiškas atplėstas komisijos, bet mimimo laiškė pezo nerasta.

P. Z u b a v i č i u i, Montevideo. — Labai ačiu už malony laiškėlį. Sulyg Jūsų paduotu antrašy "Balsą" Jūsų draugams pasiuntėme. Lietuon prenumerata kainuoja du Amerikos dolariu metams.

VIETOS ŽINIOS

VISI IR VISOS RENGIA SI "BALSO" PIKNIKAN.

Redakcija kas dien gauna žinių, kad Antran "Balso" piknikan, Sausio 6 d. į San Isidro, rengiasi visas gražiausias Buenos Aires jaunimas ir šeimos ruošia-kepa vištas ir pebenkas, kad gardžiau gertusi alutis po žavėjančiomis sausomis, kuriomis apaugę La Platos pakrantės. Orkestra ir tvarkdariai jau jiegas taupo... Važiuosime visi!

DEL 16-tos VASARIO.

Visų lietuvių organizacijų atstovai kviečiami pasitarimui dėl apvaidžiojimo XI metinių Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių, Sausio 5d., 8 val. vakaro, Lietuvos Konsulato raštinėn, Anchorena 28.

Lietuvos Konsulatas.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "BALSA".

DENTISTAS MEK. S. ŠTABINSKAS, baigęs Buenos Aires Dentistų Akademią, priima visokius dantų darbus. dirba dantis iš porceleno, aukso, platinos ir t.t. Aukso dantys nuo \$8.00 M.N. Priimu analizus kraujo, šlapumo ir t.t. Peršvietimas Rentgeno spinduliais.

Calle Anchorena 85, Dep. "A", Buenos Aires.

LIETUVIŠKA TIENDA, BAZAR IR YUGUETERIA tapo atidaryta pereiną mėnesį

CALLE SAN ANTONIO 657, BARRACAS, BUENOS AIRES.

Galima pirkti galanterijos prekių ir vaikams žaislų pigiomis kainomis. Yra didelis pasirinkimas kaklaraikiškių ir apykaklių, vyriškų ir moteriškų kojinių, visokių baltinių ir taip toliau. Tai pirmutinė tokios rūšies lietuviška krautuvi Pietų Amerikoje. Yra rašomųjų dalykų ir kitokių smulkmenų. Visus lietuvius ir lietuvaiteis prašome atsilankyti.

NEPAPRASTA NAUJIENA!

Lietuviai, kurie pristatys šį skelbimą, gaus didelę nuolaidą ir privilegijas. Pažymėkite savo antrašę, iškirpkite ir pasiųskite žiuomi antrašę:

J. JONIKAS & O. SCHMITAS
pirmos Soferių Mokyklos vedėjai ir direktoriai,
Calle VEYTES 1789, Barracas, Buenos Aires, U.T. 21 Barracas 0265.

Prisiųskite šį skelbimą ir gausite kursą 50 pamokų už \$75.00 m. n. Išdupsime baigusiems diplomą ir išrūpiname soferio dokumentus del važinėjimo provincijoje. Pamokos kasdien nuo 8 val. rytė iki 10 val. nakties. Turime puikias lengvas ir sunkias mašinas dėstymui vairavimo ir teorijos. Kalbame lietuviškai, ispaniškai, vokiškai, rusiškai, lenkiškai ir kit. kalbomis. Kas nori tapti soferiu ir gauti geresnį darbą, tas tegul pasiskubina su mumis susižinoti, o kiekviens bus patenkintas, kaip patenkinti visi mūsų diplomus gavusieji soferiai.

LIETUVIŠKAS KNYGYNAS DOCK SUDE!

Broliai, kaimynai, Lietuvos piliečiai, užėikite mano knygyną ir pasirinkite puikių lietuviškų knygų, kaip mokslinių, taip istorinių, literatūros veikalų, poezijos, juokų ir taip toliau.

Turiu taipgi labai gražių laiškelių panelėms ir kavaliereis su eilėmis ir puikiais abroželiais. Kam pertoli apsilankyti asmeniškai, tas malonėkite parūpti laiškėli, o aš visus užsakymus išpildysiu akuratai ir greitai. Visiems patarnaut pasirengęs:

JONAS BERISTA,
CALLE ESPEJO 1442, DOCK SUD, (ISLA MACIEL), BUENOS AIRES.

ANTANAS BANDYS

PRANEŠA

GERBIAMAI BUENOS AIRES LIETUVIŲ VISUOMENEI KAD:

CALLE ANCHORENA 85, Dep. "A". ATIDARYTA GERAI

BATŲ DIRBTUVE

DARBAS TVIRČIAUSIAS, DAILIAUSIAS IR PIGIAUSIAS. PERSITIKINKITE!

MIRÉ LIETUVAITĖ.

Grudžio 27 d., 1928 m. mirė Magdalena Kliučaitė-Aliauskienė. Nuliudime liko jos vyras Pranas, kuris savo mylimai žmonelei buvo ir laivakortę išpirkęs Lietuvos grįžti, bet argentiniska greitoji džiova atėmė gyvybę pačioje jaunystėje. Velionė paeina iš Aržuoly Budos, Tebuna lengva jai Argentinos žemelė.

Draugas.

P. DARATĖNAS prašo pranešti, kad jis atsisako jam teikiamos garbės už lietuvių darbą rekomendavimą ir tilpusią "Balkę" žinią prašo pataisyti, pažymint, kad ne instatė, bet kad Chevrolete dirba apie 50 lietuvių.

PO STRAIPSNIŲ
"TRETĖTĖ METAI" turi būt SKAITYKITE SEKANTY "BALSO" NR. parašas "S. Dambauka".

F. Missler

C. m. d. m.
Oranion

Representante: O. HENZE

Buenos Aires San Martín 666

PIGLIAUSIAS IR GREIČIAUSIAS PINIGŲ PERSIUNTIMAS
UŽ PASKUBINTAS PERLAIDAS TELEGRAFU TEK \$2.50

LAIVAKORTĖS
LIETUVŲ IR IŠ LIETUVOS

Istaiga atidaryta nuo 8 iki 19 val., išskiriant šventadienius.

VIEŠBUTIS IR RESTORANAS RYGA

EDUARDD HOFFMANNŲ

25 DE MAYO 674 - 676

BUENOS AIRES (U.T. 0589 Retiro).

KAS VIENĄ KARTĄ LANKĖSI MANO VIEŠBUTYJE, - TAS VISUOMET UŽEINA.

"APTIEKA ASTER"

Calle Cerrito 4300
U.T. 71 Palermo 0221
Chemiko-farmacauto
MANUEL PODOLSKIO —
Gerai ir pigūs vaistai
ir kosmetikos dalykai.

"BALSO"
PIKNIKAS
SAN ISIDRO
SAUSIO 6 D.
1 9 2 9 M.
VAŽIUOJAM!

LIETUVOS KONSULATAS.

PRANEŠIMAS

Lietuvos Konsulatas praneša piliečių žinią, kad dar neužsiregistravusieji privalo registruotis, prisijunčiant Konsulatui sekančias žinias: vardas, pavardė, gimimo vieta, paso numeris, kada ir kur pasas išduotas.

Pasibaigus paso terminui reikia jį pratęsti. Registracija atliekama nemokamai. Už paso pratęsimą reikia mokėti \$ 2.50 M.N.

Konsulato antrašas:
Calle Anchorena 28 Buenos Aires

DOMÉS I°

A. VISDUKIS
diplomuotas siuvėjas

VILLA DIEGO, F.C.R.a P.B.

Visiems Rosario, Saladyžiaus, Villa Diegos lietuviams pasiūvu puikiausius rūbus pigiausia kaina. Taipgi valau ir prosavoju.

Jeronimas Koreiva

GARIBALDI 1319, BOCA-CAPITAL.

Buenos Aires ir apilinkės lietuviams yra proga puikiausia apsitaisyti visiems žinomoje p. Koreivos rūbų dirbtuvėje.

JUAN YACUBAITIS

ASTURIAS

BAR

RESTAURANT

25 DE MAYO 289 U. T. 33, Avenida 3414

BUENOS AIRES

BAR

GRAN ORQUESTA

SARMIENTO 264 U. T. 33, Avenida 1698

Lietuviai, aplankykite puikiasį savo tautiečių barą.

ST. ŠTABINSKO Knygų Agenturoje "DAINAVA"

Calle Anchorena 85

Buenos Aires

Gayta Pasaulio Istorija — I ir II dalis, "Meilingos Dainos" — 50 centavų ir "Gražios Dainos" — 50 centavų.

Taipgi gautas naujas transportas "Trejų Devynerių" ir "Gumbalačių" žiūrėti.

Knygynas veikia kasdien nuo 8 iki 12 val. diena, o penktadieniais ir antradieniais ir nuo 6 iki 9 val. vakarė. Šventadieniais iki 12 val. diena.

Taipgi atlieku užsakymus ir laiškais į visas Argentinos provincijas.